

Tạo động lực mới cho công nghiệp văn hóa

06:46 09/10/2025

Thời gian qua, phát triển công nghiệp văn hóa ở Việt Nam có nhiều khởi sắc nhờ sự vào cuộc tích cực của các tỉnh, thành phố.

Lễ hội pháo hoa quốc tế Đà Nẵng DIFF 2025. (Ảnh: BTC)

Ngày 1/10 vừa qua, UBND thành phố Hà Nội ban hành Kế hoạch số 270/KH-UBND về tổ chức và hoạt động các trung tâm công nghiệp văn hóa trên địa bàn thành phố. Trước đó, ngày 13/9/2025, tại Thành phố Hồ Chí Minh, Hiệp hội Phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam (VCIDA) chính thức ra mắt, mở ra không gian kết nối rộng lớn giữa doanh nghiệp, nghệ sĩ và cơ quan quản lý.

Địa phương chủ động

Tại Hà Nội, Kế hoạch số 270/KH-UBND mới ban hành được đánh giá là “bản đồ sáng tạo” định hình hệ sinh thái toàn diện trong phát triển công nghiệp văn hóa của Thủ đô. Thành phố đặt mục tiêu hình thành 1-2 trung tâm công nghiệp văn hóa ngay trong năm 2025, dựa trên các lợi thế như di sản lịch sử và không gian đô thị, thu hút đầu tư xã hội hóa và hợp tác công-tư (PPP); đến 2030 phấn đấu

có 10 trung tâm công nghiệp văn hóa và đến năm 2045 sẽ xây dựng một khu phức hợp công nghiệp văn hóa hiện đại, quy mô lớn bên bờ sông Hồng.

Thời gian qua, trên địa bàn thành phố thường xuyên diễn ra nhiều hoạt động văn hóa như lễ hội, tour đêm, nhiều không gian văn hóa, nghệ thuật cộng đồng được mở ra như Không gian đi bộ Hồ Gươm, Phố sách Hà Nội, Hoàng Thành Thăng Long,... Thành phố quyết tâm biến công nghiệp văn hóa thành ngành kinh tế mũi nhọn, với hệ sinh thái số hóa đồng bộ và khả năng kết nối quốc tế.

Tương tự, Thành phố Hồ Chí Minh ban hành Đề án “Phát triển ngành công nghiệp văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030” tập trung vào 8 lĩnh vực: điện ảnh, nghệ thuật biểu diễn, mỹ thuật, nhiếp ảnh, triển lãm, quảng cáo, du lịch văn hóa, thời trang. Đề án phấn đấu năm 2025 ngành công nghiệp văn hóa đạt tốc độ tăng trưởng trung bình khoảng 14%/năm, đóng góp 5,7% vào GRDP; đến năm 2030 tăng trưởng khoảng 12%/năm, đóng góp 7%-8% vào GRDP.

Bên cạnh đó, thành phố tổ chức nhiều sự kiện văn hóa nổi bật như liên hoan phim quốc tế, các chương trình nghệ thuật biểu diễn quy mô lớn thu hút hàng vạn khán giả.

Tiêu biểu, năm 2024, Lễ hội sông nước kết hợp biểu diễn nghệ thuật truyền thống với công nghệ ánh sáng hiện đại, đã thu hút hơn 4,5 triệu lượt người tham gia, giúp tăng hơn 1,3 triệu lượt khách đến với thành phố. Lễ hội cũng đã mang về hai Giải Vàng tại Giải thưởng International Business Awards (IBA) 2025 ở hạng mục Lễ hội Nghệ thuật, Giải trí và Công chúng.

Mới đây thành phố đã tổ chức sự kiện ra mắt Hiệp hội Phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam, thu hút hàng trăm doanh nghiệp, nghệ sĩ tham gia ký kết hợp tác với các tập đoàn công nghệ. Thành phố thể hiện quyết tâm trở thành Trung tâm công nghiệp văn hóa Đông Nam Á và gia nhập mạng lưới các thành phố sáng tạo UNESCO ở lĩnh vực điện ảnh.

Chia sẻ tại hội thảo “Công nghiệp văn hóa thành phố - Từ bản sắc tới sáng tạo”, bà Đặng Thị Luận, Quyền Giám đốc Trung tâm Khởi nghiệp Sáng tạo Thành phố Hồ Chí Minh (SIHUB) cho biết: “Công nghiệp văn hóa không chỉ là chiến lược phát triển, mà còn là nhịp đập của một thành phố trẻ, đầy hoài bão, sẵn sàng vươn ra thế giới”.

Tại Đà Nẵng, hòa vào “nhịp đập” của công nghiệp văn hóa, Festival Pháo hoa Quốc tế Đà Nẵng (DIFF) năm 2025 đã khẳng định thương hiệu, gây tiếng vang lớn với hơn 1,88 triệu lượt khán giả, mang về doanh thu du lịch ước tính 5.600

tỷ đồng. Festival không chỉ là sân chơi sáng tạo cho nghệ thuật biểu diễn mà còn mở ra cơ hội kết nối doanh nghiệp địa phương với đối tác quốc tế, thúc đẩy quảng bá văn hóa. Ở Lâm Đồng, Festival Hoa Đà Lạt năm 2024 đã biến thành phố thành “thủ phủ hoa” của khu vực, thu hút 2 triệu du khách, đóng góp hơn 3.600 tỷ đồng vào GRDP địa phương.

Tại Quảng Ninh, tỉnh xác định tập trung các nguồn lực cho phát triển công nghiệp văn hóa, trong đó trọng tâm là xây dựng Đề án thí điểm khu, tổ hợp công nghiệp văn hóa, sáng tạo tại thành phố Hạ Long. Tại đây thường xuyên diễn ra các chương trình biểu diễn nghệ thuật trên Vịnh Hạ Long; các tuyến tham quan di sản và nghệ thuật truyền thống; phát triển kinh tế đêm...

Triển vọng bút phá

Hiện nay, những định hướng chính sách của Đảng, Nhà nước đang mở ra “cơ hội vàng” cho công nghiệp văn hóa Việt Nam bút phá, vươn tầm thế giới. Phát biểu tại Tọa đàm “Công nghiệp văn hóa - Con đường mở kho báu vô tận của sáng tạo Việt Nam” vừa qua, Tiến sĩ, Kiến trúc sư Nguyễn Thu Hạnh, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam (S-DCI) bày tỏ: “Nếu biết nhân chuỗi giá trị, liên kết ngành hàng và ứng dụng công nghệ, chúng ta có thể biến bản sắc Việt thành sản phẩm toàn cầu”.

Lễ hội Thiết kế Sáng tạo Hà Nội 2024. (Ảnh: BTC)

Theo số liệu từ Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, giai đoạn 2018-2022, các ngành công nghiệp văn hóa đóng góp bình quân 1,059 triệu tỷ đồng vào GDP quốc gia, đạt khoảng 4% vào năm 2022. Chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa đến 2030, tầm nhìn 2045 đặt mục tiêu công nghiệp văn hóa đóng góp 7% GDP vào năm 2030. Theo các chuyên gia, tiềm năng công nghiệp văn hóa ở

Việt Nam vẫn còn rất lớn vì chúng ta có nguồn tài nguyên văn hóa phong phú, tiềm năng sáng tạo và nhu cầu của thị trường tiêu dùng văn hóa ngày càng tăng.

Theo số liệu từ Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, giai đoạn 2018-2022, các ngành công nghiệp văn hóa đóng góp bình quân 1,059 triệu tỷ đồng vào GDP quốc gia, đạt khoảng 4% vào năm 2022. Chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa đến 2030, tầm nhìn 2045 đặt mục tiêu công nghiệp văn hóa đóng góp 7% GDP vào năm 2030.

Dù vậy, để công nghiệp văn hóa bứt phá, cần tháo gỡ những rào cản, vướng mắc: cơ chế pháp lý chưa đồng bộ, chưa theo kịp thực tiễn, nhiều chính sách chỉ dừng ở thí điểm; việc huy động nguồn lực tài chính đầu tư cho phát triển công nghiệp văn hóa còn hạn chế, doanh nghiệp khó tiếp cận các quỹ đầu tư. Nguồn nhân lực chất lượng cao còn thiếu và yếu; chuyển đổi số có nơi còn chậm; bảo hộ sở hữu trí tuệ chưa chặt chẽ...

Thứ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hồ An Phong cho rằng: “Chúng ta cần những chủ trương, chính sách có tính dẫn dắt, kiến tạo nhằm tạo ra những động lực mới để các doanh nghiệp của xã hội làm công nghiệp văn hóa”.

Theo báo Nhân dân